

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра хімії

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В ХІМІЇ**

Рівень вищої освіти - перший

Освітня програма Хімія

Спеціальність 102 Хімія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “25” січня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Статистичні методи в хімії
Викладач (і)	Микитин І.М.
Контактний телефон викладача	0663609405
E-mail викладача	ihor.mykutyntyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/4239
Консультації	Щотижневі

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечення формування у студентів цифрової професійно-орієнтованої компетентності та вивчення теоретичних та практичних питань статистичної оцінки одержаних результатів вимірювання.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: ознайомити з теоретичними та практичними питаннями статистичної оцінки одержаних результатів вимірювання, методів моделювання та оптимізації експерименту в хімії та хімічній технології, навчити виявляти значущість впливу факторів на функцію відгуку в хімічних дослідженнях, сформувати вміння прогнозувати властивості досліджуваних функцій відгуку.

Цілі: ознайомити студентів з поняттям випадкової величини і як її можна задавати, навчити студентів застосовувати положення теорії ймовірностей та математичної статистики щодо випадкових величин.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність працювати у команді.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати знання і розуміння математики та природничих наук для вирішення якісних та кількісних проблем в хімії.

СК2. Здатність розпізнавати і аналізувати проблеми, застосовувати обґрунтовані методи вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення в області хімії.

СК5. Здатність здійснювати сучасні методи аналізу даних.

СК8. Здатність здійснювати кількісні вимірювання фізико-хімічних величин, описувати, аналізувати і критично оцінювати експериментальні дані.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	102 Хімія	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Основні методи статистичного аналізу.	2		4
Тема 2. Поняття ймовірності випадкової величини. Розподілення Гаусса для безкінечного числа випадкових вимірювань. Середньоквадратична похибка. Довірча ймовірність. Закон додавання.	2		4
Тема 3. Середнє арифметичне та істинне значення вимірюваної величини. Розподілення Стюдента.	2		4
Тема 4. Обробка вимірювань.	2		4
Тема 5. Критерії оцінювання подібності (чи відмінності) двох статистичних вибірок.	2		4
Тема 6. Факторний аналіз.	2		4

Тема 7. Кореляційний аналіз.	2		4
Тема 8. Регресійний аналіз.	2		4
Тема 9. Моделювання фізико-хімічних процесів на основі експериментальних даних.	2		4
Тема 10. Аналіз результатів статистичної обробки.	2		4
Тема 11. Середньоквадратична похибка. Довірча ймовірність. Закон додавання випадкових похибок.		2	4
Тема 12. Середнє арифметичне та істинне значення вимірюваної величини. Розподілення Стьюдента.		2	4
Тема 13. Обробка вимірювань.		2	4
Тема 14. Критерії оцінювання подібності (чи відмінності) двох статистичних вибірок.		2	4
Тема 15. Факторний аналіз.		2	4
ЗАГ.:	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Тести та виконання завдань на практичних заняттях оцінюються в 100 бальній шкалі. Завданням даних видів контролю є перевірка розуміння та засвоєння лекційного матеріалу, набуття практичних навичок при вирішенні, уміння самостійно опрацювати теоретичний матеріал, висловлювати та обґрунтовувати власні думки.
Вимоги до письмових робіт	<i>Вид роботи - письмова контрольна; структура завдань – одне практичне завдання, яке оцінюється в 100 балів; терміни написання на третьому практичному занятті.</i>
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконані практичні завдання та тести з сумарними балами більше 25 з 50 можливих.
Підсумковий контроль	<i>Форма контролю - екзамен; форма здачі – комбінована. В екзаменаційному білеті є 4 питання. Кожне питання оцінюється максимально в 12,5 балів, що в сумі максимально складає 50 балів.</i>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: повинні виконуватись з дотриманням академічної доброчесності.
Академічна доброчесність: Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» та опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, цим керується кафедра хімії. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри». Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.
Відвідування занять: пропущені заняття відпрацьовуються шляхом освоєння матеріалу самостійно.
Неформальна освіта: можливість зарахування. Рекомендовані платформи – Coursera, UdeMy.

8. Рекомендована література

1. Супрунович, С. В., Кормош, Ж. О., & Сливка, Н. Ю. (2022). Статистичні та хемометричні методи в хімії.
2. Куц, Ю. В., & Лисенко, Ю. Ю. (2023). Статистичні методи визначення залежностей між випадковими величинами.
3. Перетятко, В. В., & Корнет, М. М. (2020). Методологія та організація наукових досліджень в хімії.
4. Пічугін, С. Ф., Зима, О. Є., & Стебляк, В. С. (2023). *Методи статистичної обробки корозійних пошкоджень магістральних трубопроводів* (Doctoral dissertation, Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка").
5. Соломенний, А. М. (2023). Визначення кінетичних параметрів гідрогелю. *Редакційна колегія*, 99.

Викладач І.М. Микитин, доцент кафедри хімії